

EL CARRER

PERIÒDIC CATALÀ D'ESQUERRA

Portantveu del Centre d'Esquerra - Estat Català

Lerroux... Marcel·lí Domingo...
republicans de sempre, situats
a la dreta

Redacció i Administració:
Rambla Macià, 40

15 cèntims

Any 3

Vilanova i Geltrú, 17 gener 1932

Núm. 15

Dels articles publicats amb o sense signatura en són responsables els seus autors

“La Defensa”, periòdic ultra-cavernari que tenim la “sort” de comptar entre els col·legues locals, ha complimentat ja al capità general dels catòlics. Ha dit mal de Macià. Tingui compte “La Defensa”, si és que creu en Déu i totes aquestes coses, que brams d’ase no pugen al cel.

CRONICA QUINZENAL

No esperàvem res més

En sapiguer-se la constitució del primer govern de la República, un nom hi hagué que ens desvetllà un cert recel; aquest nom era el de Miquel Maura; mes l’acceptació per part dels homes que amb ell havien conviscut durant els últims temps, feia preveure que s’havia trencat, ni que fos per primera i única vegada, aquella dita catalana tan popular de que els testos s’assemblen en les olles.

Tantes coses, però, tocà amb desencert, que aquella petita il·lusió s’efumà com per encant. Amb sis mesos de govern, compta en el seu haver 108 morts i protecció descarada als simpatitzants de la Dictadura. Bona recomanació!

Quedava una última esperança que, per cert, no sabíem en què fonamentar-la, i és de que Maura seria un home fidel a les seves prometes. Maura havia assistit a la tan rebregada reunió de Sant Sebastià, i que com a home demòcrata i liberal que ell es deia, respectaria els acords presos en aquella reunió històrica. Maura, però, continuà en la mateixa posició en què es quedà el desterrat de Fontainebleau. L’un mancà al jurament; l’altre a la promesa. Han quedat empatats; tan detestable és un com l’altre. A l’un el recordarem pel nom de rei perjur; a l’altre, pel de republicà bord.

De totes maneres, i per acabar, tenen un punt de contacte que caracteritza el seu centralisme descabellat: guerra a Catalunya. Consti, però, que si ell vol aterrar Catalunya, encara hi han homes disposats a donar generosament llur vida per a defensar-la.

La Religió

Abans que tot cal remarcar que no parlem de clericalisme, parlem de religió, que no és igual, encara que es confongui molt sovint.

Les religions totes, encara que es fonamentin en l’existència d’un ésser sobrenatural ja sigui Alà, Buda, Déu, etc., prescindeixen, els seus sacerdots, d’aquestes divinitats i concreten llur actuació als humans, en el bon fi quan és noblement sentida d’inculcar uns preceptes de bondat i amor.

Es natural que tota religió es basi en aquests dos mots, bondat i amor, car si així no fos no tindrien raó d’ésser ni s’haurien sostingut durant segles.

Hem de convenir de totes maneres que si bé és veritat que molts religiosos han practicat aquests principis la gran majoria d’ells no ho han fet així.

En el transcurs de la Història tenim proves paleses de què s’han mancat a aquests principis o preceptes; això ha fet que la humanitat en el seu esperit observador s’ha fixat més amb lo que han fet que no amb

lo que han dit i així ha anat minvant la fe, en perjudici de les religions i en benefici dels homes.

No és el nostre propòsit fer un resum de la història de les religions, l’únic objecte que ens mou és de veure si en els temps presents és d’eficàcia la seva moral i resol quelcom de ço que avui és latent i necessita la solució imminent.

* * *

Quan la ciència era de bolquers i no ens havia demostrat tot quant ara ens ha demostrat, molt bé que creguéssim que Josué va parar el Sol, que Tobies va viurer dintre l’estómac d’una ballena, que Moisés va separar les aigües del mar Roig, etc., mes avui que sabem que el Sol no volta en relació amb la Terra, que la ballena no té dents ni pot empassar-se una sardina, que no hi ha poder humà ni diví, en cas d’existir, que pugui separar les aigües de cap mar, no creieu que les religions han perdut llur eficàcia? Perquè digueu-me, quina confiança ens pot merèixer una religió si les mentides s’hi troben a munts?

Ademés, deixant de banda la història sagrada, fonament i base de la religió Catòlica en el que fa referència a la part diguem-ne material i concretant-nos a l’espiritual hem de convenir també amb llur ineficàcia.

Avui la moral religiosa ha fracassat, no solament per enaltir els pensaments dels homes, sinó també en lo que fa referència a les relacions mutues. No és pas l’amor als seus semblants la característica del món, molt al contrari, arreu veurem com es maten pitjor que bèsties, amb més refinament i més perfecció, veurem amb la indiferència que un home molt bon religiós veu morir de fam i fred a un ésser humà que es sopluga al portal de casa seva; són tantes i tantes les accions dolentes que podríem anomenar, comeses pels homes després de tants segles de religió, que seria un mai acabar.

I que no s’ens digui que és per manca de fe, perquè si així ho fan retreurem la història en pes que no és més que un teixit de barbaritats i no precisament comeses pels pro-

fans! I això que abans hi havia molta fe.

Actualment creiem que tothom està convençut que les religions ja no tenen raó d’ésser, la moral que campeja dins les accions dels homes no és una moral divina, és una moral humana, toca a terra; per lo tant són qüestions de la terra les que mouen les nostres accions, que es convencin els religiosos que el predominí que dins les consciències tenien, gairebé ha desaparegut del tot i quanta més sinceritat tinguem tots, més desapareixerà aquest predominí.

Aquell que va dir que Déu era fill de l’Home, sense pensar-ho, va matar, de fet, la religió.

JOSEP XAMBÓ

Cavernícoles

Una prova que la moda informa les activitats de l’esperit com les de l’abillament i entreteniment del cos, la tenim en la voga que tot de sobte prenen certs mots que de cop i volta s’introdueixen dins la llengua parlada i escrita, o bé neixen, reflex d’un estat d’esperit—o ressó de terres llunyanes.

La consciència liberal, humana, moderna, que intenta de redimir el país, ha posat ara en usatge sovintejat el mot «cavernícola». S’expressa mitjançant aquest mot la reacció de l’esperit lliure davant totes les forces obscures d’aquest país, l’abundor de les quals, en extensió i facetes, supera gairebé el resultat que podia esperar-se lògicament d’una criança secularment jesuïtzada.

I perquè entenem que aquest mot reflexa amb una propietat extrema el punt de vista de la generació no putrefaccionada per les deixalles de les corrupcions seculars catalanes i universals, deu ésser que ens ve al pensament sempre que veiem alguna força que combat la llibertat mental humana—expressió perfecta de l’harmonia universal—, fent-se joguina, sense pensar-s’ho, del sentir cavernari, de l’home que no coneixia la dignitat de l’espècie.